

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Præsertim Augustini, Et Thomæ Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Externis Regulis Amoris Et Morum, Legibus Utique, ac Præceptis
Virtutum Theologicarum, & Cardinalium, necnon Decalogi & Ecclesiae -
Libros Vndecim Complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput II. Ad fidem internam necessarius est pius affectus voluntatis erga
prinam Veritatem, seu Dei revelantis auctoritatem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73203)

objectum ipsius sit non visum: ergo & de ratione fidei, quæ (secundum Apostolum) est fundamentum spei. Unde D. Petrus fidem vocat *lucernam lucentem in caliginoso loco*, id est in intellectu obscure cognoscente. Similiter Ecclesia de Thoma Apostolo canit, quod *aliud vidit, aliud credidit*. SS. Patres communiter dicunt, quod *fides est credere quod non vides*. Augustinus Enchirid. 8. *Appellamus (inquit) fidem, quam divina eloquia docuerunt, earum scilicet rerum, quæ non videntur*. Proinde Apostoli, Ecclesia, Patres, docent obscuritatem esse de ratione fidei.

5 Secundum consecrarium est, quod objectum materiale fidei sit omnis veritas obscure à Deo revelata; formale verò, auctoritas Dei, seu primæ Veritatis revelantis. Cum istud sit motivum, propter quod firmiter assentimur veritatibus obscure revelatis. Cur enim credimus incarnationem Verbi v. g. ? quia Deus id revelavit. Cur credimus Deo revelanti? propter æternam, incommutabilem, & infallibilem ipsius auctoritatem, supra omnem rationem, & scientiam humanam, supra omnem sensus experientiam, supra omnem denique humanam auctoritatem. Ideò verò tantæ auctoritatis est Deus revelans, quia est prima Veritas, falli & fallere nescia. Cum enim divina veritas sit etiam summa bonitas, nec vult, nec potest fallere. Cumque eadem veritas sit etiam summa sapientia, falli non potest. Est ergo veritas falli & fallere nescia: cujus proinde revelantis, sive aliquid attestantis auctoritas est summa, infallibiliumque omnium infallibilissima.

6 Et hinc tertium consecrarium est, quod fidei nostræ certitudo sit summa, majorque certitudine scientiarum omnium naturalium: utpote cujus fundamentum, sive motivum, objectumque formale (auctoritas scilicet Dei revelantis) certius est, & infallibilius fundamento, sive motivo, & objecto formali cujuscumque scientiæ naturalis, quod est vel humana ratio, vel experientia humana, &c.

7 Quartum denique consecrarium, est præstantia magna fidei nostræ: tum quia certitudine excedit scientiam omnem naturalem. Tum quia objectum formale ipsius præstantius est objecto, non solum scientiarum omnium naturalium, sed & quarumcumque virtutum moralium, quarum nullam Deus habet pro immediato objecto formali. Sed & præstantia magna ipsius elucet in eo quod fides nostra divinam auctoritatem appetit supra omnem rationem, scientiam, experientiam, & auctoritatem humanam, eamque non solum taliter appetit intellectu (quod hæretici etiam faciunt: utpote non ignorantes excellentiam divinæ auctoritatis supra omnia antè dicta) sed affectu etiam & voluntate, ita ut in vero fideli amor primæ Veritatis, & pius affectus erga auctoritatem

Dei revelantis, prædominetur omni terreno affectui, faciatque sedulo inquirere ea, quæ suprema Dei auctoritas per Ecclesiam (quæ columna est veritatis, depositrixque doctrinæ à Christo, & Apostolis nobis traditæ) nobis credenda proponit, eaque omnia sufficienter propofita credere. Quod non contingit in hæreticis, in quibus amor terrenorum, sive quo prosequuntur blandientia, sive quo fugiunt terrentia, adeò prædominatur amor primæ Veritatis, & pio illi affectui erga auctoritatem Dei revelantis, ut cosimpediat à sufficienti inquisitione veritatum, quas divina auctoritas per Ecclesiam nobis credendas proposuit, & à credendis omnibus ejusmodi veritatibus sufficienter propofitis.

CAPUT II.

Ad fidem internam necessarius est pius affectus voluntatis erga primam Veritatem, seu Dei revelantis auctoritatem.

8 Sic Theologi communiter docent, sequiturque ex eo quod fides (ut superiori capite dictum est) Deum, seu divinam auctoritatem non solum intellectu, sed & voluntate, seu affectu appetit supra motivum cujuscumque scientiæ naturalis, sive supra omnem rationem, experientiam, & auctoritatem humanam, juxta illud 2. Petri 1. *Habemus firmiorem propheticum sermonem, cui benefacitis attendentes*. Unde Augustinus lib. 7. confess. c. 10. *Facilius (inquit) dubitarem vivere me, quam esse veritatem, quam audivi in corde*. Et Chrysostomus hom. 12. in epist. ad Hebr. *Fides dici non potest, nisi cum circa ea que non videntur, amplius quam circa ea que videntur, certitudinem quis habuerit*. Enimverò tanta firmitate & certitudine adhæremus iis, quæ fide divinâ credimus, ut parati simus persuadere nobis, quod scientia, ratio, experientia, & auctoritas humana nos fallant, ipsique omnibus dicere anathema, si opponantur iis quæ credimus, juxta illud Pauli ad Galat. 1. *Sed licet nos, aut Angelus de celo evangelizet vobis præterquam quod evangelizavimus vobis, anathema sit*.

Si vera fides non solum talis sit, sed & 9 talis esse debeat: igitur ad eam necessaria est pia voluntatis affectio, quâ voluntas auctoritatem Dei revelantis taliter appetit, quæque determinet intellectum ad hoc, ut, non obstante obscuritate rei revelatæ, non obstantibus etiam difficultatibus, quas humana ratio, experientia, vel auctoritas in contrarium suggerere potest, firmiter credat Deo loquenti, intellectumque suum captivet in obsequium Christi. Quamdiu enim objectum obscure proponitur, intellectus ad assentiendum non determinatur ab objecto, sed determinari debet à voluntate. Propter

CAPUT III.

quod Apostolus Rom. 10. dicit : *Corde creditur ad justitiam*. Voluntas autem, ad aliquid fide divinâ credendum, intellectum determinat per piâ illam affectionem, quæ nihil aliud est, quàm amor, quo Dei loquentis autoritas (quæ nec in cognoscendo falli potest, nec in loquendo fallere) ad eò placet, ut præferatur omni in contrarium rationi, experientiæ, & auctoritati.

10 Nihil proinde aliud est, quàm amor inhærens divinæ illi auctoritati, illamque præferens omni in contrarium rationi, &c. Affectio quippe inhærens alicui formæ, amor est, juxta illud Augustini l. 8. de Trin. c. 8. *Unde inheretur illi forma, nisi amando?*

Unde Concilium Araucanicum II. can. 7. piâ illam affectionem vocat suavitatem in consentiendo, cum dicit, *neminem posse consentire evangelicæ prædicationi, absque illuminatione & inspiratione Spiritus sancti, qui dat omnibus suavitatem in consentiendo, & credendo veritati*. Per suavitatem autem in consentiendo Deo, Augustinus passim intelligit amorem & complacentiam, quâ Deus secundum se placet.

11 Pia itaque affectio illa, nihil aliud est nisi amor & complacentia, quâ Dei loquentis autoritas, nec in cognoscendo falli potens, nec in loquendo fallere, quâ talis (adeoque secundum se, & propter se, non propter aliud) placet supra omnem scientiam, rationem, experientiam, & auctoritatem humanam; sive nihil est aliud nisi amor, Dei loquentis auctoritatem, quia falli & fallere nesciam, appetens supra omnem scientiam, &c. Adeoque ipsam sic appetens secundum se, & propter se: utpote secundum se falli & fallere nesciam. Ideò to. 1. lib. 8. cap. 44. diximus fidem non esse sine aliquo imperfecto saltè & initiali amore Dei propter se, licet esse possit absque charitate perfecta, & justificante. Quod & de spe ostendimus ibidem, ac libro sequenti adhuc ostendemus.

12 Enimverò cum fides ex pio voluntatis erga Dei loquentis auctoritatem affectu, atque adeò ex aliquo divinæ auctoritatis amore procedat; nec dubium, quin ex amore illius ordinato: amor verò divinæ auctoritatis non propter ipsam, sed propter aliquid creatum, ibi sistendo, nequeat esse usquequaque ordinatus (cum nec Deus, servato amoris ordine, amari possit finaliter propter creaturam, nec creatura finaliter propter se) sed amoris ordo postulet, ut solus Deus ametur finaliter propter se, prout multipliciter probavimus citato lib. 8. ferè per totum, ubi etiam contraria argumenta dissolvimus: consequens est quòd fides procedat ex aliquo Dei propter se amore.

Fides interna actualis adultis omnibus, in peccato existentibus, necessitate mediæ in re, & non solum in voto, necessaria est ad justificationem.

Andreas Vega lib. 6. in Trid. c. 10. 13 censet, adultos in peccato mortali existentes, qui invincibili laborant ignorantia mysterium fidei, posse justificari absque ullo actu fidei. Sed oppositum nobiscum tradunt communiter Theologi, signanter nostris Lezana de fide disput. 3. q. 6. Lumbierus de fide q. 14. a. 2. n. 806. Bonæ Spei disp. 7. de fide dub. 1. resol. 1.

Sed ante probationem, observo, necessarium necessitate mediæ (quod à S. Thoma vocatur necessarium necessitate finis) ab omnibus passim Theologis dici illud sine quo, etiam inculpabiliter omisso, non potest obtineri finis, ad quem est necessarium. Sic gratia sanctificans est medium necessarium ad salutem. Quia quisquis sine illa moritur, à salute excidit, tamen nullâ culpâ suâ personali eâ privatus fuisset. Et in hoc necessarium necessitate mediæ differt à necessario necessitate præcepti, quod à Theologis definiri solet illud sine quo, culpabiliter omisso, finis obtineri non potest, tamen sine eo, inculpabiliter omisso, obtineri queat.

Necessarium necessitate mediæ, aliud est simpliciter tale, aliud secundum quid. Simpliciter tale, est illud, quod taliter necessarium est in re, nec proinde admittit substitutum, per quod suppleri queat, ut gratia dicta. Secundum quid tale, est illud, quod necessitate mediæ non est necessarium in re, sed in re, vel in voto, adeoque admittit substitutum, per quod suppleri queat, ut baptismus aquæ, qui si quando nequeat obtineri, suppleri potest per contritionem, cum voto baptismi. Et idem est de Sacramento poenitentiae, respectu eorum, qui post baptismum peccaverunt.

Fidem ergo internam actualem, adultis omnibus, in statu peccati mortalis existentibus, necessitate mediæ, in re, atque adeò simpliciter necessariam esse ad justificationem, probatur 1º. ex Scriptura Habacuc 2. *Qui incredulus est, non erit recta anima ejus in semetipso: justus autem in fide sua vivet, vitâ scilicet gratiæ, seu justitiæ*. Hunc locum ad statuendam necessitatem fidei, ad vivendum vitâ gratiæ, allegat Apostolus Roman. 1. Galat. 3. Hebr. 10. Sensus verò illius est: quicumque vult esse justus, seu vivere vitâ gratiæ, id habiturus est ex fide, & non ex operibus legis, ut Apostolus interpretatur, multisque probat loco citato ad Galat.

2º. Idipsum probatur ex Apostolo ad Hebr. 17